

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

The Relationship Between Teachers' Participation And the Effectiveness
In Educational Administration of Schools Under the Office of
Secondary Educational Service Area 23

จิราวรรณ วัฒนสุระ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร**

ดร.อนุรักษ์ อุปพงษ์***

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน และประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน และเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 4) หาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 320 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ 0.27-0.96 มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และประสิทธิผลในการบริหารงานโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28-0.97 มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้วิเคราะห์ t-test, F-test (One-way ANOVA) ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson's Product Moment Correlation

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน และประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน และประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียน และประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความสัมพันธ์กันทางบวก
4. ในการวิจัยครั้งนี้ได้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารงานโรงเรียน, ประสิทธิผล

* ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ABSTRACT

This study aimed 1) to investigate the teachers' participation in school administration and investigate the effectiveness in educational administration of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23, 2) compare to the teachers' participation in school administration and compare to the effectiveness in educational administration of school in the opinions of teacher of different sex, age, education level, working experiences and classified by school size, 3) to investigate the relationship between teachers' participation and the effectiveness in educational administration of Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23, 4) establish the guideline for developing the teachers' involvement in school administration for effectiveness in educational administration of school. The sample groups, obtained through a multi-stage sampling technique, were a total of 320 teachers from school under the Office of Secondary Educational Service Area 23 in 2015 academic year. The research instrument was a set of questionnaires. The discrimination of the teachers' participation in school administration was between 0.27–0.96 and the reliability was 0.95 and the discrimination of the effectiveness in educational administration of schools was between 0.88–0.97, the reliability was 0.93. The statistic employed to analyze the data were percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test, F-test (One way ANOVA) and Pearson's Product Moment Correlation.

The findings of this study were as follows :

1. The teachers' participation in school administration and the effectiveness in educational administration of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23 was rated, as a whole, at the a high level.
2. The teachers' participation in school administration and the effectiveness in educational administration of school in the opinions of teacher of different sex, age, education level, working experiences and classified by school size, was different at the .05 level of significance.
3. There was a positive relationship between teachers' participation and the effectiveness in educational administration of Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 23.
4. In the research, researcher also proposed the way to develop the teachers' involvement in school administration for effectiveness in educational administration of school.

Keywords: Participation, Administration of schools, Effectiveness.

กุ่มิหลัง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมานี้ จะสังเกตได้ชัดเจนนถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง รวมถึงระบบการจัดการศึกษาเป็นการเปลี่ยนที่ค่อนข้างจะรวดเร็วแผ่ขยาย องค์ประกอบส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงมีผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT-information Technology) เป็นยุคแห่งดิจิทัล (Digital) ทุกอย่างถูกกำหนดด้วยความเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อองค์การของรัฐและเอกชน ล้วนแล้วแต่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากต้องการอยู่รอดในการเผชิญกับการท้าทายของทศวรรษใหม่ ด้วยการเร่งเสริมสร้าง

ศักยภาพและสมรรถภาพขององค์การด้วยแนวทางของการบริหารจัดการไม่วั้นแม้แต่การบริหารจัดการทางการศึกษา (ถวิล มาตรฐาน, 2545, หน้า 203)

การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูพบว่า มีปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศขาดการจัดเอกสารที่เป็นระบบ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ยังไม่คำนึงถึงสภาพนักเรียน ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม ไม่นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องขาดการสนับสนุนการปฏิบัติงานแผนโครงการ/กิจกรรม การไม่มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ครูบางส่วนยังขาดการมีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นอย่างต่อเนื่องส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีการติดตามและนำข้อมูลมาปรับใช้อย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถตรงตามเป้าหมาย ให้มีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อรับทราบและสรุปการทำงานที่ได้ปฏิบัติผ่านมาให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลจากการทำกิจกรรมโครงการทุกครั้งเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุง นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (จิรภา เพชรสงคราม, 2554, หน้า 57)

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถต้องกระจายอำนาจตัดสินใจให้กับครูในโรงเรียน สามารถให้ครูคิดริเริ่มนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ ได้ ผู้เรียนก็จะมีอิสระทางความคิด รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการให้อิสระทางปัญญาแก่ครูและนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำตา ราชมณี (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียน ซึ่งพบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารในงานบริหารทุกงานในระดับมาก ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจโดยและให้ค้ำจุนสำคัญกับงานวิชาการมากที่สุด ทำให้ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นไปตามแผนการปฏิบัติการมากที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจังหวัดสกลนครต่อไป

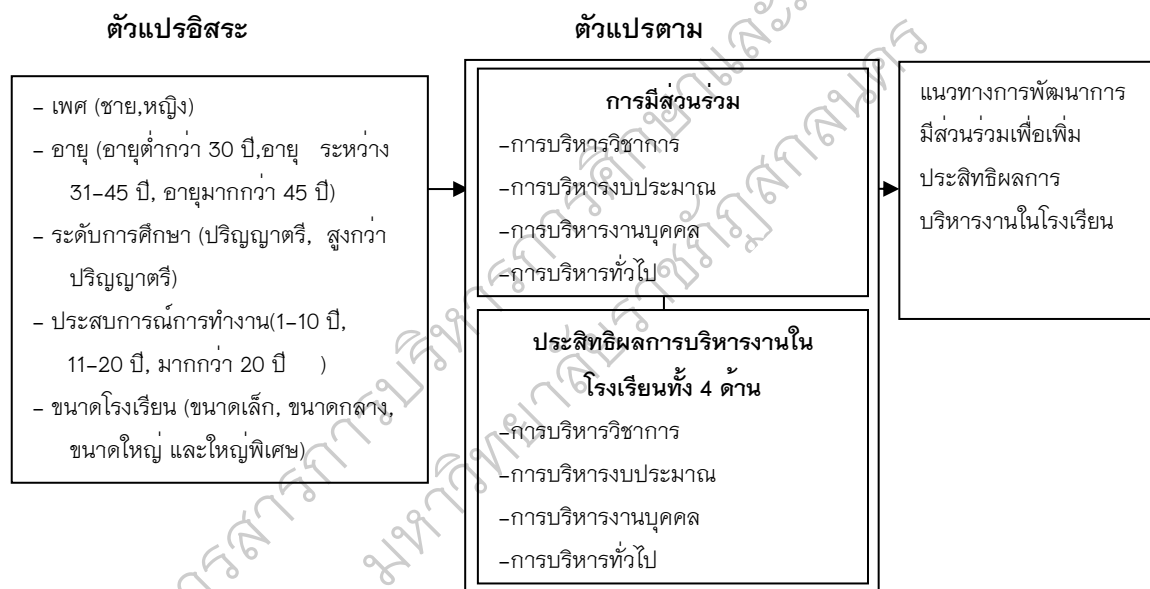
คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปัจจุบัน มีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียน อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

9. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ
10. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา
11. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน
12. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
13. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
14. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,926 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนครจำนวน 320 คน จาก 45 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อสอบถามการมีส่วนร่วมของครูและประสิทธิผลในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ของครู ขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อขออนุญาตทำการศึกษา
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประสานงานกับทางโรงเรียนโดยมอบให้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 โรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำไปให้ครูในโรงเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัย ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 โรงเรียน จัดส่งถึงครูในโรงเรียน พร้อมนัดวันเก็บรวบรวมแบบสอบถามของครู
4. เมื่อครบกำหนดไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.2 ร้อยละ (Percentage) 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนก 2.2 ค่าความเชื่อมั่น
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ใช้การทดสอบค่า t (t-test) 3.2 ใช้การทดสอบ F (f-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

4. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน ควรพัฒนาด้านบริหารงานบุคคล ส่วนแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน ควรพัฒนาด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาการเรียนการสอนของครู และการบริหารงานที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องให้บุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ พินิจ ธงโสภ (2552, หน้า 73 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 77.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีส่วนร่วมด้านการบริหารวิชาการมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุทัศน์ จอกสถิตย์ (2550, หน้า 81 – 85) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูสายผู้สอน จำแนกตามเพศพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พินิจ ธงโสภ (2552, หน้า 73 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุราชการ และตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาด้านต่างๆ แตกต่างกัน

4. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษามีผลต่อระบบการคิดและความรู้ความสามารถ ซึ่งมีผลต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และความกระตือรือร้นหรือการมีกำลังใจในการดำเนินงานให้สำเร็จที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พินิจ ชงโสม (2552, หน้า 73 – 83) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาระดับพื้นฐานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุราชการ และตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาด้านต่างๆ แตกต่างกัน

5. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ทวีทระโหลฐาน (2552, หน้า 76) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกัน

6. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน แตกต่างกัน สอดคล้องกับ แสงวง จันทร์ชอุย (2552, หน้า 94) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูสามารถรับผิดชอบบริหารงานในแต่ละด้านที่ได้รับมอบหมาย ตามความถนัดและความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ มานพ ศรีสร้อย (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

8. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่เพศแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีงานที่ได้รับมอบหมายตามลักษณะงานของแต่ละคนแตกต่างกัน ผลสำเร็จของงานจึงมีคุณภาพแตกต่างกัน สอดคล้องกับ มานพ ไตรโยธิน (2552, หน้า 105) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

9. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่อายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีหน้าที่รับผิดชอบ ปริมาณงานแตกต่างกัน โดยครูมีตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกัน ซึ่งผลการปฏิบัติงานของแต่ละคน สอดคล้องกับ บุญน้อม จำพล (2551, บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ จาก 4 งาน โดยรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระบบการคิด ความรู้ความสามารถ ความกระตือรือร้น และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับ บุญน้อม จำพอล (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ จาก 4 งาน โดยรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ของครูแต่ละคนมีเทคนิคในการทำงานที่หลากหลาย การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแตกต่างกันแรงจูงใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับ จิตรา ทรัพย์โถม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูที่ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของโรงเรียนสอดคล้องกับจำนวนครูในโรงเรียนมากน้อยแตกต่างกัน การบริหารงานในโรงเรียน ครูทุกคนในโรงเรียนต้องร่วมมือกันในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกันสร้างและพัฒนางานด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ความสำเร็จในโรงเรียนจึงขึ้นอยู่กับจำนวนบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับ บุญน้อม จำพอล (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การที่ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ช่วยทำให้ครูรู้สึกว่าได้เข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงานโรงเรียน รู้จักพัฒนาความรู้ความสามารถหาแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ยุกตน์นัท หวานฉ่ำ (2555, หน้า 101) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ด้านบริหารงานบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหาร ควรสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ เสนอแนะ การปฏิบัติงานต่างๆ ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีส่วนร่วมในการจัดระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำระเบียบกฎเกณฑ์การประเมินผลงานของข้าราชการครู และบุคลากรภายในโรงเรียน รู้จักสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร มีส่วนร่วมในการพัฒนางานบริหารงานบุคคล โดยเข้าร่วมวิเคราะห์ วางแผนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ด้านบริหารงานทั่วไป มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์การ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์การหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา รวมทั้งมีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อการบริหารในโรงเรียนเกิดประสิทธิผลและคุณภาพมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จิรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวิท ระโหลวาน. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- มานพ ไตรโยธี. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลการ บริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แสงว จันทรชุษ. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.